

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCLII. ad annum CCCCLXXX.

Parisiis, 1644

Epistola III. Zosimi Papae Ad Africanos Episcopos. Caelestium, prout videri poterat, catholicum redditum esse nuntiat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14918

voluerunt, vestræ caritatis est æstimare qualiter habeantur. Quibus hoc obiicere vos debetis, quod * iuxta Ca. ^{contra} nonum præcepta fortiter incurrere, & qualiter presbyteros non decebat, rebelles existere tentauerunt. Vos tamen monemus in speculis esse debere, ne qua eorum prorumpat audacia, quos anathematizatos scit sancta & apostolica ecclesia. De his vero, qui eorum se societati iunxerunt, quid agere debeamus, cum reuerfi fueritis, consilio meliori tractabimus. Et alia manu: Datum v. Nonas Octobris, Honorio duodecimum, & Theodosio octauum Augustis consulibus.

NOTA.

Qua occasione Zosimus pontifex hanc epistolam scripserit, dixi supra in notis ad vitam Zosimi: nimirum quod a pontifice excommunicati ad comitatum profecti fuerint, contra Sardicensis Concilii Decreta. Vide quæ ibidem notauimus. Baronius anno 418. num. 19.

EPISTOLA III.

ZOSIMI PAPÆ

AD AFRICANOS EPISCOPOS.

Cælestium, prout videri poterat, catholicum redditum esse nuntiat.

Zosimus Aurelio & vniuersis episcopis per Africam constitutis dilectissimis fratribus, in Domino salutem.

Ioan. 4.

MAGNUM pondus examinis magna desiderat, vt non sit rebus ipsis quæ geruntur inferior libra iudicii. His accedit apostolicæ sedis auctoritas, cui in honorem beatissimi Petri patrum Decreta peculiarem quamdam sanxere reuerentiam. Orandum igitur, & incessanter orandum, vt continua gratia, perennique adiutorio Dei pax ex hoc fonte in totum orbem fidei & catholicæ societatis nullis nubibus interfusca mittatur. Caritas enim, quæ (sicut scriptum est) *Deus est*, perfecta plenitudinis abundantia gratulatur: cum si quid vel suspicionis habuerit fidei intentionis sollicita, vel in longum perducta contentione, aut emendatione corrigitur.

Cælestius presbyter nostro se ingessit examini, expe-

tens ea, quæ de se apostolicæ sedi aliter quam oportuit, essent inculcata, purgari. Et licet multæ occupationes maioribus vinculis ecclesiasticorum negotiorum curam nostram, sollicitudinemque distraherent: tamen ne paternitatis vestræ de aduentu ac discussione prædicti diutius penderet expectatio, posthabitis omnibus, die cognitionis resedimus in sancti Clementis basilica, qui imbutus beati Petri apostoli disciplinis, tali magistro veteres emendasset errores, ratosque profectus habuisset, ut fidem, quam didicerat & docuerat, etiam martyrio consecraret: scilicet ut ad salutiferam castigationem, tanti sacerdotis auctoritas præsentis cognitioni esset exemplo. Omnia igitur quæ prius fuerant acta discussimus, sicut gestorum huic epistolæ cohærentium instructione discetis. Intromisso Cælestio, libellum eius, quem dederat, fecimus recitari. Nec hoc contenti, utrum hæc quæ scripsisset, corde loqueretur, an labiis, sæpenumero explorauimus, cum de occultis animorum solius Dei nostri possit esse iudicium, cui non tantum cogitata, sed cogitanda etiam præsto sunt. Quid voces eius contineant, compendiosius duximus ad sanctitatem vestram legenda cognosci. Vnum sane mouet nos, ut cum in præsentibus ibi Cælestium habueritis, nihil liquido iudicatum sit. Ad literas Herotis & Lazari priori relatione destinata, equidem hoc feruore fidei præfestinatum esse, promptissimum est.

Consistorium in S. Clementis basilica.

Sed cum de his interrogaretur, asseruit nullum sibi de talibus contentionibus vnquam cum antedictis fuisse sermonem, nec ante sibi, quam de se scriberent, visum fuisse compertos; Lazarum sane in transitu cognitum, Herotem vero etiam satisfactione interposita, quod secus de ignoto & absente sensisset, cum gratia recessisset. Iam caduca ad nulla fundamenta criminationis ignota procul dubio ire fuit, ut persona talium, quæ tam ventosa & leuis extiterat, quæreretur, si saltem illis loci sui ratio vitæque constaret, ut fides absentibus in absentes debuerit adhiberi, tantumque pondus in literis eorum, ut auctoritatem testimonii mererentur. Patuit hos inobseruatis ordinationibus, plebe cleroque contradicente, ignotos, alienigenas intra Gallias sacerdotia vendicasse,

De causa Herotis & Lazari episcoporum Gallorum.

Concil. Tom. 4.

D dd ij

quibus se ipsi propria abdicauere sententia; nosque licet & alia, tum eorum de se pœnitundinem secuti, sacerdotali eos loco & omni communionem submouimus. Satis vrget causam, a talibus processisse per literas in absentes eius accusationem, qui se præfens tuetur, qui exponit fidem, qui prouocat accusantem, nunquã piguit in melius retorxisse iudicium. Adolecens & sancti Spiritus executor, qui Susannam seniorum falsitate damnatam inuenit innocentem; reducit a suppliciis casta per puerum, quæ per grandæuos fingitur impudica. Non ergo omni (sicut cautum est) spiritui credendum, sed diu appensius examinandum est, præsertim de fide hominis, vbi status eius & vita perpetua est. Nec Salomonem *sefellit* in puerperii rixa * mentis indago: non enim duabus feminis inter se iurgantibus vnum pignus induxit; sed ibi arbiter fide cunctabundus inuenit, vbi veræ pietatis intellexit affectum. Perquam rarum sit, vt longa & castigata cunctatione ad veri cubile perueniat. Optimæ mentis indicium est, praua difficilius credere: nam plerique, quorum de se bonæ confessionis pignus adhibetur fides, in nullius erroris abruptum necessitate coguntur, & irremediabile vulnus efficitur, quod desperatur sanari.

Instauratur
iudicium
inter Cælestium & accusatores.

Vnde in præfenti causâ nihil præcox immaturumque censuimus, sed innotescere sanctitati vestræ super absoluta Cælestii fide nostrum examen; cui etiam prior libellus ab eo intra Africam testimonio apud nos esse debuisset; ne inexploratis, famaue iactantibus tam facile crederetur. Quare intra secundum mensem aut veniant, qui præsentem redarguant aliter sentire, quam libellis & confessione contexit; aut nihil post hæc tam aperta & manifesta quæ protulit, dubii sanctitas vestra resedisce cognoscat. Ipsum sane Cælestium, & quoscumque qui eo tempore ex diuersis regionibus aderant sacerdotes, admonui, has tendiculas quæstionum & inepta certamina, quæ non ædificant, sed magis destruunt, ex illa curiositatis contagione profluere, dum vnusquisque ingenio suo & intemperanti eloquentia superscripta abutitur: cum in hoc etiam magnorum virorum nonnunquam cum ipsis auctoribus scripta periclitantur post permultam temporis miseriam, interpretantis arbitrio:

vt diuine profectum sit: *Ex multiloquio non vitari peccatum.* Prov. 10.
 Et sanctus Dauid postulare *circumstantiam labiis suis, orique* Psal. 140.
custodiam. Caritatem vestram tam apostolicæ sedis aucto-
 ritate, quam mutua amoris affectione commoneo, vt iam
 ingenia vestra sanctarum omnium scripturarum, quæ se-
 cundum traditionem patrum atque maiorum præcepta
 sunt, præceptis, obseruationibusque sufficiant. Quid illic
 non abundans? quid non Dei Spiritu & vocibus plenum
 sit? nisi libet vnumquemque plus sibi credere, suoque de
 se vti iudicio. Data . . . Honorio Augusto XI. & Flauio
 Constantio consulibus.

NOTA.

* *Epistola.*] Cælestius ab Africanis damnatus, ad sedem apostolicam
 appellauit: mortuo Innocentio Romam se contulit, non vt appella-
 tionem desertam prosequeretur, sed potius suas aduersus Africa-
 nos accusatores querelas deponeret. Cum metueret se a pontifice
 damnatum iri, si suam, quam corde tenebat, hæresin virulentam
 manifestaret, ea arte libellum quemdam fidei concinnauit, vt si et-
 iam vellet Zosimus, ab ipso reiici non posset; vtpote qui, post enar-
 rata quæ de fide sentiret, eiusmodi verba ad finem apposuit: *Si forte*
(vt hominibus) quispiam ignorantie error obrepserit, vestra sententia
corrigatur. Augustinus de peccato originali cap. 6. & 7. Interrogatus
 a pontifice, vtrum epistolæ Innocentii aduersus errores Pelagii scri-
 ptæ assentiretur, teste Augustino lib. 2. contra Pelagium professus
 est se illi consentire. Hac de causa Zosimus spem concipiens, Cæle-
 stium ecclesiæ catholicæ restituendum, leuius cum eo agere voluit,
 vt errantem lucraretur. Antequam ad catholicam communionem
 admitteretur, neve ab eo deciperetur, eam ex abundantia cautelam
 adhiberi voluit, vt in Africam scriberet, & ab ipsis per literas postu-
 larer, ad se Romam mitti quidquid contra Cælestium obiicere pos-
 sent, aut vellent. Hæc est occasio, qua ad Africanos episcopos Zosi-
 mus pontifex hanc epistolam scripsit. Ex hac Cælestium hominem
 versipellem esse apparet, qui, vt catholicus videri posset, mendaciis
 cuncta inuoluit. Excussa larua, a Zosimo detectus, & hæreticorum
 scelestissimus postea ostensus fuit. Quod ad Lazarum & Herotem
 spectat, quos adeo vehementer Cælestius infamat, quam insigni-
 ter mentitus sit, intelligere possumus de vtroque ex illis, quæ de
 Herote dumtaxat enarrat Prosper in chron. his verbis: *Heros vir*
sanctus, B. Martini discipulus, cum Arelatensi oppido episcopus preside-
ret, a populo ipsius ciuitatis insons, & nullis insimulationibus noxtus, pul-
sus est, &c. Vide Baronium anno 417. num. 17. 18. 19. & 23.

Cælestius
 cur Romam
 profectus.

Cælestius
 catholicam
 fidem obla-
 to libello
 proficitur.

Zosimus
 cur cum
 Cælestio
 leuius ege-
 rit?

Occasio
 huius epi-
 stolæ scri-
 ptæ.

Lazarus &
 Heros a
 Cælestio in-
 iuste diffama-
 ti.